

ОПРЕДЕЛЕНИЕ

№ 6385

гр. София, 13.03.2022 г.

СОФИЙСКИ РАЙОНЕН СЪД, 150 СЪСТАВ, в закрито заседание на
тринадесети март през две хиляди двадесет и втора година в следния състав:

Председател: СВЕТЛАНА Т. АТАНАСОВА

като разгледа докладваното от СВЕТЛАНА Т. АТАНАСОВА Гражданско
дело № 20211110159075 по описа за 2021 година

Производството е образувано по подадена на 15.10.2021г. искова молба от Н.Ф.К. срещу К. Д. Д., с която срещу ответника са предявени искове по чл. 33, ал.4 от ЗЗРК, вр. чл. 14 от договор № ТІ 136-237/26.10.2020г. и иск по чл. 86, ал. 1 от ЗЗД. В исковата молба се излагат твърдения, че между страните бил сключен договор № ТІ 136-237/26.10.2020г. за предоставяне на целева субсидия по Програма „Творчески инициативи“ в размер на 4000 лева за реализиране на проект „Скритите съкровища на София-Sofia Hidden Gems“, но от страна на ответника не било изпълнено задължението да предостави отчет за разходване на предоставените средства, поради което се сочи, че Д. дължи да възстанови предоставените и по договора средства. Изрично се посочва, че договорът бил сключен след провеждане на конкурс съобразно Наредба № Н-5 от 27.06.2007 г. за условията и реда за провеждане на конкурси за предоставяне на средства от Н.Ф.К. (Наредба № Н-5 от 27.06.2007 г.) и Правилата за устройството и дейността на Н.Ф.К. и дейността на Управителния съвет.

С оглед така изложените в исковата молба твърдения, Софийски районен съд приема следното:

Съгласно разпоредбите на чл. 14, ал. 1 и ал. 2 от ГПК на съдилищата са подведомствени всички граждански дела. Съдът сам решава дали заведеното дело подлежи на разглеждане от него. Според правилото на чл. 15, ал. 1 ГПК въпросът дали заведеното дело е подведомствено на съда може да бъде повдигнат от страните или служебно от съда при всяко положение на делото, освен когато в закон е определен срок за това.

Подведомствеността представлява абсолютна, положителна процесуална предпоставка за надлежното упражняване на правото на иск в процесуален смисъл. Преценката, дали едно дело е подведомствено на гражданският съд, следва да се извърши въз основа на правното основание на спорното право, като съдът следва да изхожда от изложените в обстоятелствената част на исковата молба фактически твърдения, които формират основанието на исковата претенция, и от заявеното в петитума искане за защита. Предвид това следва да се провери дали между страните е налице гражданскоправен спор или искане за съдействие при осъществяването на граждански права – арг. чл. 2 от ГПК,

респ. следва да се провери дали не е налице изрична правна норма, която да овласти гражданския съд да разгледа определен правен спор. При преценката дали едно производство има гражданскоправен характер, следва да се изхожда от това дали правоотношенията между страните са равнопоставени или същите се намират в субординация – така Решение № 139 от 1.07.2013 г. на ВКС по т. д. № 204/2011 г., II т. о., ТК.

В настоящият случай Софийски районен съд е сезиран с иск за разрешаване на спор относно изпълнението на договорни задължения във връзка с предоставена държавна помощ в областта на културата. С чл.19а и следващите от АПК (ДВ, бр. 74 от 2016 г.), е въведен института на административния договор. Дефиницията на понятието „административен договор“ се съдържа в чл.19а, ал.2 от АПК, съгласно който административният договор е писмено съглашение между административен орган и граждани или организации. Според чл.19а, ал. 1 от АПК в производство пред административните органи страните могат да сключат административен договор по въпроси от значим обществен интерес само когато е предвидено в специален закон. Процесният договор № ТІ 136-237/26.10.2020г. за предоставяне на целева субсидия по Програма „Творчески инициативи“, предмет на предявения иск, е сключен между Н.Ф.К. и ответника Д. на основание чл.33, ал.3 от ЗЗРК, чл.12, ал.1 от Наредба № Н-5/27.06.2007 г., във връзка с чл.36 от Правилата за устройството и дейността на Н.Ф.К. и дейността на Управителния съвет, заповед № 25А/09.08.2017 г. на изпълнителния директор на Н.Ф.К. и решение по протокол № 11/04.12.2017 г. от заседание на Управителния съвет след проведен конкурс по реда на чл.31, ал.3 от ЗЗРК. По силата на чл.33, ал.3 от ЗЗРК средствата от фонда се предоставят въз основа на сключени договори при условията на чл.31, ал.3 от ЗЗРК.

Необходимо е да се посочи и това, че дейността на Н.Ф.К. е регламентирана в Закона за закрила и развитие на културата (ЗЗРК), Правилата за устройството и дейността му и за дейността на Управителния съвет, в който са регламентираны функциите му. Фондът е юридическо лице - второстепенен разпоредител с бюджетни кредити към Министъра на културата, създадено по силата на чл. 24, ал. 1 и ал. 2 от ЗЗРК. Условията за финансиране на бенефициентите му (ползвателите на помощта), са уредени освен това в Наредба № Н-5 за условията и реда за провеждане на конкурси за предоставяне на средства от Н.Ф.К.. В процеса на изпълнение на договора Фондът контролира целесъобразното разходване на средствата (чл.13, ал.1 от Наредбата), а получателят на помощта притежава само субективното право да бъде финансиран от Фонда по съответната програма, като е длъжен да разходва предоставените средства целево, като претърпи и евентуално санкции – чл.13, ал.2 от Наредбата, при нарушение на това изискване, респ. по чл.42 от Правилата за устройството и дейността на Н.Ф.К.. Следователно правоотношенията между Н.Ф.К. и ползвателите на помощта възникват по силата на двустранно подписан договор, но страните не са равнопоставени по отношение на създадените права и задължения.

Съгласно § 1 от Допълнителните разпоредби на АПК – „административен орган“ е органът, който принадлежи към системата на изпълнителната власт, както и всеки носител

на административни правоотношения, овластен въз основа на закон. При сключването на индивидуални договори да предоставяне на средства, Фондът действа в качеството на административен орган, а не като субект на гражданското право. Тези договори се сключват в изпълнение на държавната политика в областта на културата и в изпълнение на поети ангажименти към ЕС от страна на РБ в тази област и се явяват законово средство, чрез което се охраняват определени обществени интереси. При сключване, изпълнение и проверка, респ. санкциониране неизпълнението на договорите с ползвателите на помощта, правоотношенията между двете страни се регулират с властнически метод на правно регулиране, а не чрез правен метод на равнопоставеност, поради което сключеният на 26.10.2020г. договор № ТП 136-237/26.10.2020г. за предоставяне на целева субсидия по Програма „Творчески инициативи“ има характера на административен договор по смисъла на чл.19а от АПК. Становище, че подобни договори, сключени от Н.Ф.К. са именно административни договори, е поддържа и в определение № 73/10.10.2019г. по адм.д.№ 43/2019г. на ВАС и ВКС – смесен петчленен състав.

Съгласно чл.19ж, ал.1 от АПК в релевантната му редакция (изм. - ДВ, бр. 77 от 2018 г., в сила от 01.01.2019г.) споровете относно действителност, изпълнение, изменение или прекратяване на административните договори се решават от компетентния административен съд. Именно така посочената редакция на чл. 19ж от АПК следва да намери приложения и в настоящия случай, доколкото процесният договор, чието изпълнение/неизпълнение е предмет на настоящото производство, е сключен на 26.10.2020г, поради което по отношение на него не може да се приложи § 149, ал. 4 от ПЗРЗИД на АПК (ДВ, бр.77 от 2018 г., в сила от 1.01.2019 г.), съгласно който съдебните производства по спорове относно недействителност, изпълнение, изменение или прекратяване на административни договори, сключени преди влизането в сила на този закон, с изключение на тези по ЗУСЕСИФ, се извършват по реда на ГПК пред гражданските съдилища.

С оглед всичко изложено Софийски районен съд приема, че именно административните съдилища са компетентни да разгледат и решат дела, вързани с изпълнение на административни договори, какъвто е и настоящия спор. Ето защо Софийският районен съд не е компетентен да реши правния спор, поради което производството по настоящото дело трябва да бъде прекратено, а делото – да бъде изпратено на надлежния съд, т.е. на Административен съд – София град.

Така мотивиран съдът

ОПРЕДЕЛИ:

ПРЕКРАТЯВА производството по гражданско дело № 59075/2021г., по описа на Софийски районен съд, 150ти състав.

ИЗПРАЩА делото по подсъдност на Административен съд – София град.

Определението може да бъде обжалвано с частна жалба пред Софийски градски съд в едноседмичен срок от връчването му на ищеца.

Съдия при Софийски районен съд: _____